

Julestunder

BIBELTEKSTER, JULELYS,
SANGE OG SALMER

Et juleritual til hjemmebrug

Da jeg var barn, skabte mine forældre det lille juleritual, du sidder med nu.

Du kan for eksempel bruge det juleaften, når I skal danse om juletræet – det er sådan, vi har brugt det i min familie. Men det kan også være i forbindelse med en julefrokost, eller når storfamilien samles i juledagene.

Tanken bag er at få det store perspektiv på julen.

Udover selve juleevangeliet får vi det rammet ind af den plan, som Gud har for at redde mennesker gennem Jesus. Vi starter helt tilbage ved skabelsen og hører om, hvad der er gået forud, inden vi kommer til selve juleaften og de begivenheder, der fandt sted omkring Jesu fødsel.

Ritualet er delt op i 10 lystændinger, og det hele starter og slutter med en salme. Hver lystænding begynder med en kort oplæsning af en bibeltekst. Derefter tænder man et julelys og sætter på juletræet, og så synger man et par vers af en julesang eller -salme.

Det er et meget simpelt ritual, men også meget stemningsfuldt.

Jeg har opdateret det en lille smule i forhold til mine forældres udgave. Der var skrevet nye julesange, jeg gerne ville have med; der var andre af profetierne, som jeg synes var vigtige for at fange den store historie, som Gud har fortalt, siden han skabte lyset som det første.

Stor tak til Louise Adrian og Eyvind Skeie, fordi vi fik lov at bruge deres tekster. En særlig tak til Vitus, Filippa og Liva for tegninger til at illustrere hæftet. Tegninger til farvelægning er hentet fra www.supercoloring.com/sections/coloring-pages.

Mit håb er, at dette lille ritual kan blive en hjælp til at sætte julen ind i den store fortælling, og gennem den rytme, der er i lystændingerne, skabe rum

for refleksion og forundring for store og små.

Og helt ærligt; mine unger kan også finde på at sidde i hjørnet og nægte at deltage i hverken lystænding eller læsninger, men vi gør det alligevel, fordi det er den måde, vi har valgt at markere julen på hjemme hos os.

Så vælg den måde, I har lyst til at markere julen i jeres hjem og familie!

Rigtig glædelig jul!

Thilde Moskjær Kofod
Familiekonsulent, 2020

Et par tips og tricks:

- Hav gerne rummet så mørkt som muligt, når I starter, så I kan fornemme lyset brede og sprede sig – det er ren magi for børneøjne!
- Har I større børn, eller er I flere voksne, så kan I skiftes til at læse højt og tænde lys, så flere engageres.
- Er børnene små, kan I udvælge hvilke sange og læsninger, I vil have med i år - og så fra år til år tilføje flere. I kan evt. starte ved nummer 7, men det hele tager cirka en halv time.
- Ha' gerne et hæfte til hver, som man kan farvelægge/tegne i – måske i ventetiden fra julemiddagen til juletræet, så der er noget at lave for utålmodige sjæle.
- I min familie runder vi det hele af med en gang "Nu det jul igen" rundt i alle rum for at få energien op igen og krudtet brugt hos dem, der har skullet lægge bånd på sig selv under alt det andet.

Sang

1. Tak og ære være Gud,
som har ført sit løfte ud
og til syndres salighed
sendt sin kære Søn herved.
2. Hvad de gamle fædre sig
ønskede så hjertelig,
og hvad fordum lovet var,
Herren herligt opfyldt har.
3. Vær velkommen, du min fred,
dig ske tak i evighed!
Drag, o Jesus, ind til mig,
vejen selv du bane dig!
4. Kom, du ærens konge, kom.
Hjertet er din ejendom;
rens det, dan det, som du vil,
jeg kun dig vil høre til.
5. Med din trøst min sjæl opfyld
for min frygts og armods skyld,
at i troen idelig
jeg må hænge fast ved dig,
6. at når du i herlighed
kommer anden gang herved,
jeg kan dig i møde gå
og retfærdig for dig stå.

Tekst: Heinrich Held 1658. N.J. Holm 1829.

Mel.: Georg Christoph Strattner

Læsning

v1 I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden. v2 Jorden var dengang tomhed og øde, der var mørke over urdybet, og Guds ånd svævede over vandene. v3 Gud sagde: »Der skal være lys!« Og der blev lys. v4 Gud så, at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket.

1. mosebog 1,1-4

**Det første lys tændes
og sættes på træet**

Sang

1. Nu tændes tusind julelys
på jorden mørk og rund,
og tusind stjerner stråler ned
fra himlens dybblå bund.

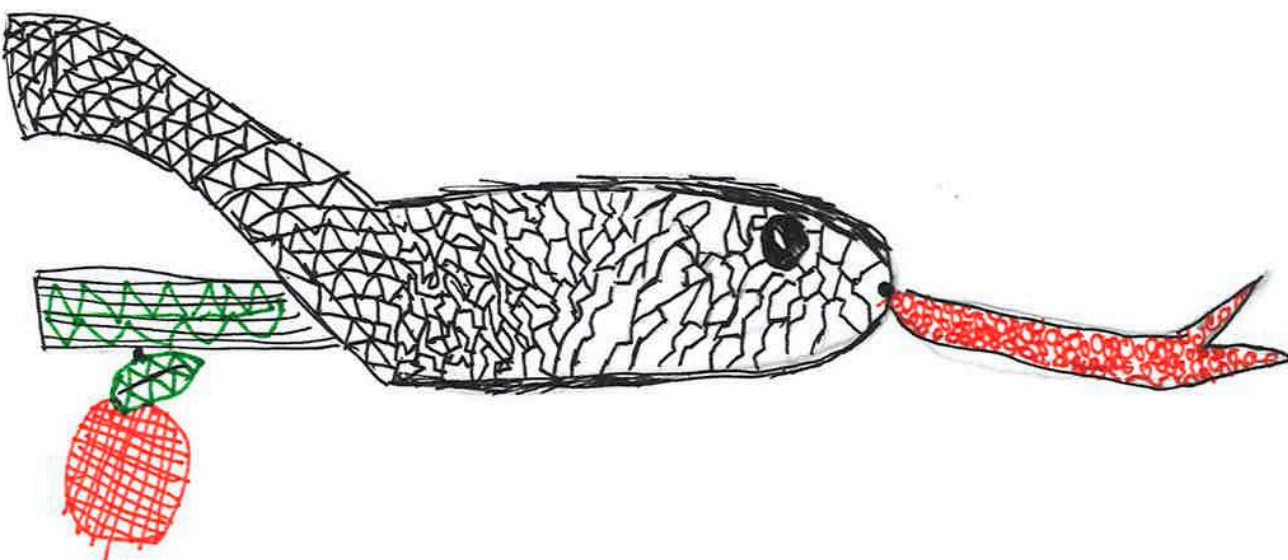
4. I hvert et hjerte trist og mørkt
send du en stråle blid
en stråle af Guds kærlighed
i denne juletid.

Tekst og mel.: Emmy Köhler, 1898

Læsning

v14 Da sagde Gud Herren til slangen: »Fordi du har gjort dette, skal du være forbandet blandt alt kvæg og blandt alle vilde dyr. På din bug skal du krybe, og støv skal du æde, alle dine dage. v15 Jeg sætter fjendskab mellem dig og kvinden, mellem dit afkom og hendes: Hendes afkom skal knuse dit hoved, og du skal bide hendes afkom i hælen.«

1. Mosebog 3,14-15

Det andet lys tændes
og sættes på træet

Sang

1. Julebudet til dem, der bygge
her i mørket og dødens skygge,
det er det lys, som, aldrig slukt,
jager det stigende mulm på flugt,
åbner udsigten fra det lave,
trøster mildelig mellem grave.
4. Julebudet til dem, der græde,
det er vældet til evig glæde.
Glæd dig da kun, du menneskesjæl,
stinger end ormen endnu din hæl!
Favn kun trøstig, hvad Gud har givet,
løft dit hoved, og tak for livet!

Tekst: J. Chr. Hostrup 1881 og 1884.
Mel.: J.P.E. Hartmann 1890

Læsning

v23 Lang tid efter døde egypterkongen. Israelitterne sukkede og klagede under arbejdet, og deres klageråb under arbejdet nåede op til Gud.

v24 Gud hørte deres jamren, og Gud huskede på sin pagt med Abraham, Isak og Jakob. v25 Gud så til israelitterne, og han tog sig af dem.

2. mosebog 2,23-25

**Det tredje lys
tændes og sættes
på træet**

Sang

1. O kom, o kom, Immanuel
Forløs dit fagne Israel
i pinefuld langflygtighed
langt fra dit åsyns herlighed.
O fryd! O fryd! Immanuel
vil komme til dig, Israel.

Tekst: Latin 1710, Johan Mason Neale 1851, Beate Højlund 1980. Mel.: Fransk 15. årh./Thomas Helmore 1854.

Læsning

v1 Men der skyder en kvist fra Isajs stub, et skud gror frem fra hans rod.
v2 Over ham hviler Herrens ånd, visdoms og indsigts ånd, råds og styrkes ånd, kundskabs og gudsfrygts ånd; v3 han lever og ånder i frygt for Herren. Han dømmes ikke efter, hvad hans øjne ser, fælder ikke dom efter, hvad hans ører hører; v4 han dømmes de svage med retfærdighed, fælder retfærdig dom over landets hjælpeløse. Han slår voldsmanden med sin munds stok, og med læbernes ånde dræber han den retfærdige

Esajas' bog 11,1-4

Det fjerde lys
tændes og sættes
på træet

Sang

1. En rose så jeg skyde
op af den frosne jord,
alt som os fordum spå'de
profetens trøsteord.
Den rose spired frem
midt i den kolde vinter
om nat ved Betlehem.
3. Den rose fin og lille
har dejlig duft og skær;
den lyse for os ville
og sprede mørket her;
i sandhed mand og Gud;
af syndens nød og pine
han nådig hjalp os ud.

Tekst: str.1-2: Tysk, Michael Praetorius 1609. Th. Laub 1920.
Str. 3: F. Lakritz 1844. Uffe Hansen 1935. Mel.: Köln 1599.

Læsning

v1 Det folk, der vandrer i mørket, skal se et stort lys, lyset skinner for dem, der bor i mørkets land. v2 Du gør jubelen stærk, du gør glæden stor; (...)

v5 For et barn er født os, en søn er givet os, og herredømmet skal ligge på hans skuldre. Man skal kalde ham underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste. v6 Stort er herredømmet, freden uden ophør over Davids trone og over hans rige, så han kan grundfæste det og understøtte det med ret og retfærdighed fra nu af og til evig tid.

Esajas' bog 9,1-2 og 5-6

**Det femte lys tændes
og sættes på træet**

Sang

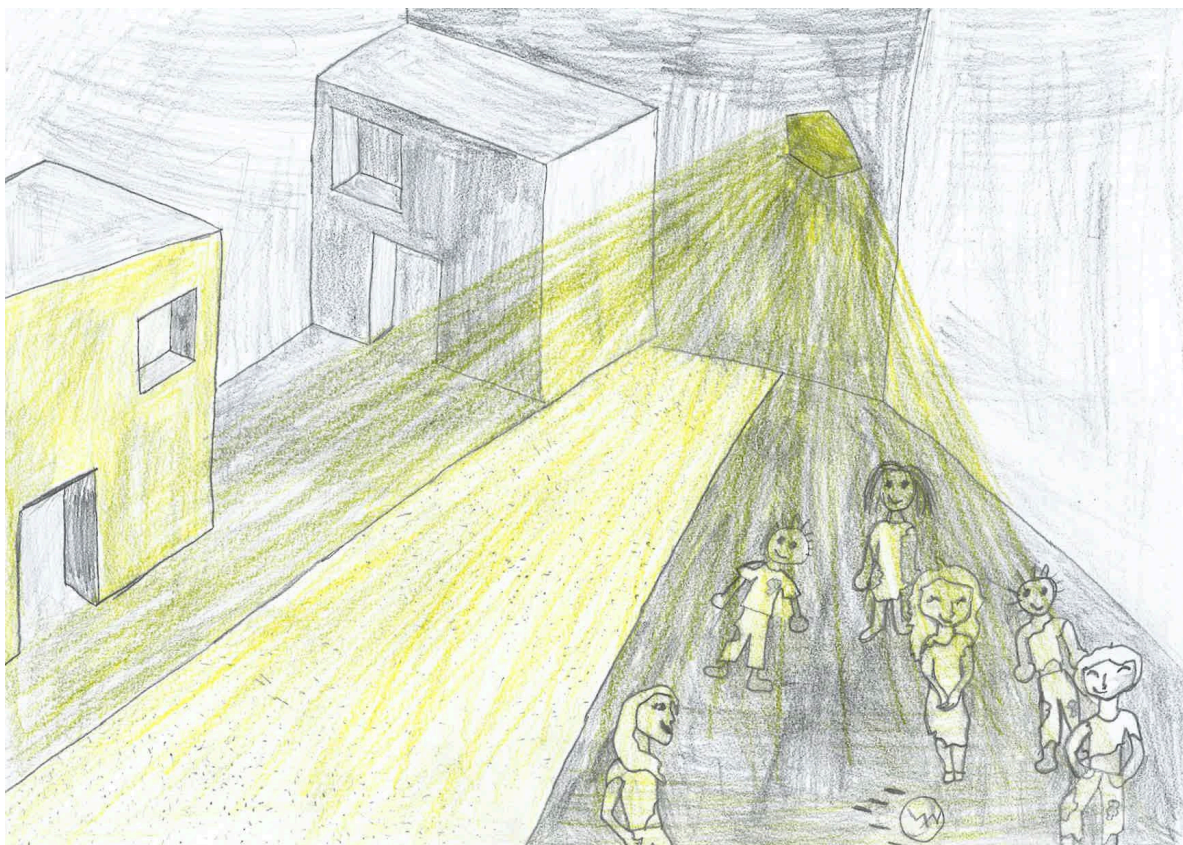
7. Ja, sjunge hver, som sjunge kan:

Nu tændtes lys i skyggers land,
og ret som midnatshanen gol,
blev Jakobs stjerne til en sol.

8. Nu kom han, patriarkers håb,
med flammeord og Himmel-dåb;
og barnet tyder nu i vang,
hvad David dunkelt så og sang.

Tekst: Martin Luther 1535, N.F.S. Grundtvig 1817.

Mel.: Carl Chr. Nic. Balle 1850

Læsning

v26 Da Elisabeth var i sjette måned, blev englen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilæa, der hedder Nazareth, v27 til en jomfru, der var forlovet med en mand, som hed Josef og var af Davids hus. Jomfruens navn var Maria. v28 Og englen kom ind til hende og hilste hende med ordene: »Herren er med dig, du benådede!« v29 Hun blev forfærdet over de ord og spurgte sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. v30 Da sagde englen til hende: »Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud. v31 Se, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. v32 Han skal blive stor og kaldes den Højstes søn, og Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone; v33 han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans rige.«

Lukasevangeliet 1,26-33

Det sjette lys
tændes og sættes
på træet

Sang

2. Til Nazaret det budskab går,
som Gud sin engel byder,
Maria dér en hilsen får,
vidunderlig den lyder;
som lyn indtræder Gabriel
med et hilsæl,
som skrækker, skønt det fryder.

4. Guds kraft dig overskygge skal,
og Ånden fra det høje
med nåde uden mål og tal
sig over dig skal bøje;
og Jesus er hans søde navn,
som du i favn
skal se med moderøje!

Thomas Kingo 1689. N.F.S. Grundtvig 1837. Frederik
Hammerich 1852. Mel.: H.O.C. Zinck 1801

Læsning

v1 Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. v2 Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. v3 Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. v4 Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, v5 for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. v6 Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; v7 og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget.

Lukasevangeliet 2,1-7

**Det syvende lys tændes
og sættes på træet**

Sang

1. Et barn er født i Betlehem,
thi glæde sig Jerusalem!
Halleluja, halleluja!
2. En fattig jomfru sad i løn
og fødte Himlens kongesøn.
Halleluja, halleluja!
3. Han lagdes i et krybberum,
Guds engle sang med fryd derom:
Halleluja, halleluja!
4. Og Østens vise ofred' der
guld, røgelse og myrra skær.
Halleluja, halleluja!
5. Forvunden er nu al vor nød,
os er i dag en frelser fød.
Halleluja, halleluja!
6. Guds kære børn vi blev på ny,
skal holde jul i Himmel-by.
Halleluja, halleluja!

Tekst: Latin 14. årh., N.F.S. Grundtvig 1820 og 1845
Mel.: Torben Callesen

Læsning

v8 I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. v9 Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. v10 Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: v11 I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. v12 Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« v13 Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærskere, som lovpriste Gud og sang: v14 Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!

Lukasevangeliet 2,8-14

**Det ottende lys tændes
og sættes på træet**

Sang

1. Glade jul, dejlige jul,
engle dale ned i skjul!
Hid de flyve med Paradis-grønt,
hvor de se, hvad for Gud er kønt,
lønlige blandt os de gå.
4. Salig fred, himmelsk fred
toner julenat herved!
Engle bringe til store og små
bud om ham, som i krybben lå,
fryd dig, hver sjæl, han har frelst!

Tekst: B.S. Ingemann 1850 og 1852

Mel.: Franz Gruber 1818

Læsning

v15 Og da englene havde forladt dem og var vendt tilbage til himlen, sagde hyrderne til hinanden: »Lad os gå ind til Betlehem og se det, som er sket, og som Herren har forkyndt os.« v16 De skyndte sig derhen og fandt Maria og Josef sammen med barnet, som lå i krybben. v17 Da de havde set det, fortalte de, hvad der var blevet sagt til dem om dette barn, v18 og alle, der hørte det, undrede sig over, hvad hyrderne fortalte dem; v19 men Maria gemte alle disse ord i sit hjerte og grundede over dem. v20 Så vendte hyrderne tilbage og priste og lovede Gud for alt, hvad de havde hørt og set, sådan som det var blevet sagt til dem.

Lukasevangeliet 2,15-20

Det niende lys
tændes og sættes
på træet

Sang

1. Nu i den hellige time
står vi i stjernesvær
og hører klokkerne kime,
for nu er julen her.

Englene synger højt i kor,
synger om fred på vor jord.
Verden var aldrig helt forladt.
En stjerne skinner i nat.

2. En nyfødt kærlighed sover,
nu er Guds Himmel nær.
Vor lange vandring er ovre,
stjernen er standset her.

Englene synger højt i kor,
synger om fred på vor jord.
Verden var aldrig helt forladt.
En stjerne skinner i nat.

Tekst: Eyvind Skeie, 1992 © Norsk
Musikforlag, med tilladelse. Mel.: Tore W.

Læsning

v1 I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. v2 Han var i begyndelsen hos Gud. v3 Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. v4 I ham var liv, og livet var menneskers lys. v5 Og lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke. (...) v14 Og Ordet blev kød og tog bolig blandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.

Johannesevangeliet 1,1-5 og 14

Det tiende lys tændes
og sættes på træet

Sang

Hvorfor, hvorfor bli'r det jul?

Er det for, at vi kan få gaver
(Godter/ferie)

Hvorfor, hvorfor bli'r det jul?

Det er nok, fordi det er jul igen
(Klap, klap, klap)

Nej, nej, nej nu ta'r du fejl
for hør nu, hvad der skete.

Se en lille dreng blev født,
han havde ingen seng.

Englene og hyrderne
og så hans egen mor
vidste det var Jesus, han
er gaven til vor jord.

Tekst og mel.: Louise Adrian

Sang

1. Dejlig er jorden!

Prægtig er Guds Himmel!
Skøn er sjælenes pilgrimsgang!
Gennem de favre
riger på jorden
går vi til Paradis med sang.

2. Tider skal komme, tider skal henrulle, slægt skal følge slægters gang; aldrig forstummer tonen fra Himlen i sjælens glade pilgrimssang.

3. Englene sang den først for markens hyrder; skønt fra sjæl til sjæl det lød: Fred over jorden! Menneske, fryd dig, os er en evig frelser fød!

Tekst: B.S. Ingemann 1850
Mel.: Schlesisk 18. årh.

